

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117225961
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4117225961.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky E. E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. A. XXX, prechodne bytom P. 4, F., zastúpenej Mgr. Štefanom Slováčikom, advokátom so sídlom Nitra, Mostná 46 a otca O. H. A., na. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. A. XXX, zastúpeného JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca a matky maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 11P/211/2017-78 zo dňa 22.septembra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie dočasne zveril maloletú J. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Rozhodol, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou J. A., nar. XX.XX.XXXX každý párny týždeň kalendárneho roka od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň kalendárneho roka od stredy od 17:00 hod do štvrtku do 18:00 hod. s tým, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloleté dieťa matke včas a riadne odovzdá. Matke uložil povinnosť maloleté dieťa na stretnutia s otcom riadne pripraviť a otcovi včas odovzdať. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného otcovi zamietol. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zamietol.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 2 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1,2 CSP, § 328 ods. 1,2 veta druhá CSP, § 366, § 367 ods. 1 CMP, ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky je dôvodne podaný. V tejto súvislosti konštatoval, že sú splnené zákonné podmienky k tomu, aby bola neodkladne riešená otázka dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov, pretože pomery a vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú v súčasnosti vážne narušené. Podľa tvrdenia matky je v neustálom psychickom nátlaku zo strany manžela. Otec vo svojich vyjadreniach poukazoval na psychické problémy matky dieťaťa avšak dôsledne poprel tvrdenia matky o psychickom týraní. Súd prvej inštancie poukázal na to, že obaja rodičia majú záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, matka formou výlučnej osobnej starostlivosti, otec formou striedavej osobnej starostlivosti. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v danom prípade nutná dočasná úprava pomerov formou neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, pretože je to v záujme maloletého dieťaťa ale aj v záujme stabilizácie vzťahov medzi rodičmi. Maloletú J. dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky, pretože matka má vytvorené a zabezpečené podmienky na výkon starostlivosti o maloletú a túto aj riadne zabezpečuje po všetkých

stránkach, čo potvrdzuje aj správa ÚPSVaR Nitra a vyjadrenie krízového B. J., n.o., pričom v starostlivosti matky o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky.

3. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletú do dočasnej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol, pretože z doposiaľ predložených dôkazov a vyjadrení oboch rodičov nevyplýva potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Poukázal na okolnosti, ktoré predchádzali odchodu matky s dieťaťom zo spoločnej domácnosti (tvrdenia matky o jej psychickom týraní zo strany otca a z toho aj prameniaca obava o zdravý duševný vývoj maloletej) súd prvej inštancie nemal za preukázané, že zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti sú naplnené zákonné podmienky stanovené v § 24 ods. 2 veta prvá Zákona maloletej a že touto formou starostlivosti budú lepšie zaistené jej potreby. Zdôraznil tiež, že bez náležite vykonaného dokazovania (bez výsluchu rodičov, bez dôkazov zabezpečenými spoluprácou súdu s odborníkmi z iných vedných odborov) nie je možné posúdiť vhodnosť striedavej starostlivosti pre maloletú. Podľa názoru súdu prvej inštancie nestačí len všeobecné konštatovanie, že v dôsledku udržania vytvorených rodinných a citových väzieb maloletej k matke aj otcovi je pre maloletú zverenie do striedavej osobnej starostlivosti najvhodnejšou dočasnou úpravou rodičovských práv a povinností. Záverom konštatoval, že súdom nariadené neodkladné opatrenie nevytvára definitívny stav medzi účastníkmi konania, keďže sa jedná o dočasnú úpravu.

4. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že ani návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti nariadenia povinnosti otcovi platiť výživné na maloletú v sume 100 eur nebol podaný dôvodne, pretože nie sú splnené zákonné podmienky k tomu, aby bola dočasne upravená vyživovacia povinnosť otca súdnou cestou. Z tohto dôvodu návrh matky v tejto časti ako nedôvodný zamietol. V tejto súvislosti uviedol, že ustanovenie § 366 CMP upravuje možnosť súdu nariadiť neodkladným opatrením účastníkovi konania, aby platil výživné v nevyhnutnej miere, teda ak je nutné zabezpečiť výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere len na uspokojovanie jeho základných osobných (životných) potrieb. Zároveň pri určovaní povinnosti platiť výživné je potrebné osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Z vyjadrenia matky a otca maloletého dieťaťa zistil, že otec do odchodu matky zo spoločnej domácnosti zabezpečoval vyživovaciu povinnosť a túto zabezpečuje aj po odchode matky zo spoločnej domácnosti, a to sumou vo výške 50 eur na účet matky. Matka má tiež stabilný príjem, preto sú zabezpečené všetky základné životné potreby maloletej, a nie je potrebné určovať výživné otcovi neodkladným opatrením.

5. Vo vzťahu k úprave styku súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že z návrhov oboch rodičov ako aj na základe vykonaného sociálneho šetrenia pomerov zistil, že medzi rodičmi zjavne absentuje dohoda o úprave styku otca s mal. dieťaťom, resp. rodičia majú rozdielne predstavy o rozsahu styku, pričom rodičia dieťaťa spolu osobne nekomunikujú. Dôsledkom absencie dohody je stav, že otec nie je s maloletou v osobnom kontakte, len prostredníctvom telefónu. Súd prvej inštancie preto z úradnej moci dočasne upravil styk otca s maloletou tak, že sa otec bude do právoplatného skončenia konania stretávať sa s maloletou J. nar. XX.XX.XXXX každý párnny týždeň kalendárneho roka od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárnny týždeň kalendárneho roka od stredy od 17:00 hod. do štvrtku do 18:00 hod. s tým, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloleté dieťa matke včas a riadne odovzdá. Pri určení rozsahu dočasného styku súd zohľadnil predovšetkým vek maloletého dieťaťa, jeho denný režim, pracovné aktivity otca, časovú odlúčenosť ako aj citovú naviazanosť na rodiča. Zohľadnil tiež želanie maloletého dieťaťa byť v kontakte s otcom. Na základe uvedených zistení súd prvej inštancie neodkladným opatrením upravil dočasný kontakt otca s maloletým dieťaťom, pretože aj v tejto časti úpravy výkonu rodičovských práv je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia sa je neskôr len ťažko napravitelná.

6. Proti tomuto uzneseniu podali písomne v zákonnej lehote odvolanie obaja rodičia. Otec sa podaným odvolaním domáhal jeho zmeny tak, že súd dočasne zverí maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti otca a matke upraví styk tak, že matka je oprávnená dočasne sa stretávať s maloletým dieťaťom každý párnny týždeň kalendárneho roka od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárnny týždeň v roku od stredy od 17.00 hod. do štvrtka do 18.00 hod.. V podanom odvolaní poukázal na to, že matka bránila otcovi v styku s dcérou takmer 2 mesiace. Bránil sa tým, že matku dieťaťa nikdy psychicky netýral. Žiadal zohľadniť, že matka je dominantná osoba s prvkami agresivity. Vytýkal súdu prvej inštancie, že aj keď matka nepredložila žiaden objektívny dôkaz o tom, že ju mal týrať, oprel svoje rozhodnutie práve o túto skutočnosť. Žiadal tiež zohľadniť, že matka nikdy v tomto smere nevyslovila svoju obavu o zdravý duševný vývoj maloletej.

Vzťah dcéry k nemu sa nezmenil a stále je nadštandardný tak, ako tomu bolo i pred odchodom matky zo spoločnej domácnosti. Poukázal na to, že maloleté dieťa veľmi trpí, že nemôže byť denne s ním, pričom odlúčenie

od matky by zvládlo oveľa jednoduchšie ako odlúčenie od neho. Vyjadril presvedčenie, že zverením dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti je v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa.

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala písomne v zákonnej lehote odvolanie aj matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd v časti, týkajúcej sa dočasnej úpravy styku a v časti určenia výživného uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného vyhovie a zaviazhe otca prispievať na jeho výživu sumou vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a styk otca s maloletým dieťaťom neurčil s účinnosťou od právoplatného uznesenia, prípadne napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Vo vzťahu k úprave styku otca s maloletým dieťaťom uviedla, že súd prvej inštancie určil príliš častý styk otca s mal. dieťaťom. Vychádzal pritom výlučne z nepodložených tvrdení otca uvedených v otcovom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré v priebehu šetrenia vykonaného v rámci rozhodovania súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení neboli nijakým spôsobom potvrdené, a to ani len z časti. Vyjadrila tiež obavu, že v prípade tak častého styku otca s mal. dieťaťom by mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu dieťaťa zo strany otca tým, že by mohol manipulovať mal. dieťa a došlo by k narušeniu citových väzieb s matkou a dieťaťom konaním otca. Bránila sa tým, že situáciu, v ktorej sa ocitla si sama nevybrala. Obava o zdravie, život a psychický vývin jej samotnej a mal. dieťaťa bola naplnená práve neznesiteľným až psychopatickým konaním otca, kedy bola matka vystavená jedinému riešeniu - odchodom zo spoločnej domácnosti do utajeného krízového centra J.. Uviedla, že na jej strane sú splnené formálne, ako aj materiálne predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 100,- eur mesačne, a tiež dôvodná obava, ktorá v konečnom dôsledku už hrozí, a to tým, že v súčasnosti si otec plní vyživovaciu povinnosť svojvoľným určením jeho výšky na maloleté dieťa. Matka dieťaťa má potrebu nariadenia neodkladného opatrenia - potrebu dočasne úpravy pomerov vo vzťahu k styku maloletého dieťaťa a vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti zo strany otca v záujme ochrany práv a oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. Uviedla, že práve vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, súd nemôže založiť rozhodovanie len na sústave formálnych dôkazov, ktoré znemožňujú prispôbiť sa okolnostiam daného prípadu. Platí výslovná požiadavka, aby súd náležite zistil skutkový stav veci v zmysle objektívneho posúdenia možností a schopností oboch rodičov prispievať na výchovu a výživu maloletých detí.

8. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka, ktorá uviedla, že otcove vyjadrenie k jej starostlivosti a zdravotnému stavu považuje za úbohý a neetický. Použiť chorobu a vieru v Boha považuje za vrchol egoizmu a nenormálneho chovania. Vyjadrila pochybnosti o otcovom duševnom zdraví s tým, že hlboko presvedčená o otcovej psychopatickej žiarlivosti. Svoju poruchu osobnosti otec zakrýva poukazovaním na jej zdravotné problémy. Otec nevie prijať fakt, že ho opustila. Žiadala zohľadniť, že otec s dieťaťom manipuloval a staval ju pred dieťaťom do role zlej a nahnevanej. Vyjadrila obavu o zdraví duševný vývoj dieťaťa, pretože otcove správanie hraničí s normálnosťou a v čase jeho hnevu a agresíí sa prejavoval ako nepríčetný, čo si následne nepamätal. Navrhla, aby súd ustanovil v konaní znalca z odboru psychiatrie na vyšetrenie zdravotného stavu jej, ako aj otcovho. Zároveň navrhla, aby súd pribral do konania znalca mimo nitrianskeho kraja, nakoľko ošetrojúca lekárka matky jej povedala, že sa na jej zdravotný stav pýtali nezávisle viacerí lekári, pričom im nedávala písomný ani ústny súhlas.

9. K odvolaniu matky sa prostredníctvom právnej zástupkyne písomne vyjadril otec dieťaťa, ktorý uviedol, že matka uvádza krivé obvinenia na jeho osobu v tom zmysle, že ju mal psychicky týrať. Tieto obvinenia sa nezakladajú na pravde, čo je jasné každému, kto aspoň raz prišiel do kontaktu s matkou. Matka sa správa agresívne, používa vulgárne výrazy a neustále kričí. Poukázal na to, že matka vo svojich príspevkoch na sociálnej sieti osočovala dcéru, kde ju opisovala ako uvreštané a zákerné dieťa, s ktorým si nevie dať rady. Tiež tam uviedla, že je totálne vytočená, pretože nevie, či má vychovávať dieťa alebo jeho otca a okamžite potrebuje pomoc alebo radu, lebo inak sa vážne od nich odsťahuje. Z týchto vyjadrení matky je podľa názoru otca zrejmé, že matka nezvláda výchovu dieťaťa. Otec vo svojom vyjadrení ďalej poukázal na zlý psychický stav matky, ktorý vyplýva z jej statusov na internete. Podľa jeho názoru matka trpí už dlhodobo psychickou nestabilitou, ktorá sa prejavuje negatívne v jej správaní. Z uvedeného dôvodu sa otcovi javí ako najlepšie riešenie, aby bolo dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti otca, ktoré by bolo nepochybne v záujme maloletej J..

10. K odvolaniu matky sa ďalším písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.10.2017 vyjadril otec, ktorý uviedol, že s dcérou má nadštandardný vzťah, ľúbia sa a dieťa je pre neho úplne všetkým. Požiadavku matky uvedenú v odvolaní, že má s dcérou príliš častý styk považuje z jej strany za nepochopiteľný až zákerný. Poukázal na zmenu v správaní dieťaťa, ktoré sa od neho ani nepohne, neustále ho drží za ruku a vyžaduje si jeho objatie. Tvrdil, že matka sa pred ním vyjadrila, že je ochotná sa zriecť svojho dieťaťa. Tiež uviedla, že sa zabije a nech si nemyslí, že mu tu nechá. Dieťa na dovolenke

nechala v kočíku na priamom slnku v najväčšej horúčave. Tieto skutočnosti neuviedol doposiaľ z dôvodu, aby matke neublížil, a pretože, mal záujem sa s ňou dohodnúť.

11. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.11. 2017 otec doručil súdu ďalšie písomné vyjadrenie v ktorom uviedol, že celé vyjadrenie matky je založené na klamstvách. V ďalšom sa podrobne vyjadril k zmene správania matky, ktorú si všimol nielen on ale aj jej rodina. Vylúčil akékoľvek týranie z jeho strany. Poprel, že by sa snažil ovplyvňovať pracovníkov úradu a tiež odmietol akúkoľvek manipuláciu dieťaťa. Čestne prehlásil, že o dieťa sa vie postarať po všetkých stránkach.

12. K odvolaniu otca a matky sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že podľa jeho názoru, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú aj formou striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko otec zostal bývať v domácnosti, kde predtým bývali všetci spolu, tieto pomery sú maloletej známe, domácnosť otca je pre ňu prirodzeným rodinným prostredím. Maloletá sa pri pohovore vyjadrovala o oboch rodičoch v pozitívnom zmysle, k oboom rodičom má vytvorený blízky citovaný vzťah. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že dňa 23.10.2017 sa na Referáte poradenskopsychologických služieb spolu s rodičmi snažili dospieť k dohode, ktorá by sledovala najlepší záujem dieťaťa, no k dohode medzi rodičmi sa nepodarilo dospieť. Matka na uvedenom stretnutí uviedla, že otcovi maloletej vyjde v ústrety jedine v tom smere, že si maloletú môže vyzdvihnúť už zo škôlky. Obaja rodičia trvajú na ďalšom dokazovaní, a to vypracovaní znaleckého posudku z oblasti psychológie a psychiatrie.

13. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.11.2017 matka zaslala súdu ďalšie vyjadrenie, v ktorom žiadala, aby súd nariadil dôkladné psychologické a psychiatrické vyšetrenia otca, pretože je vážne ohrozený zdravý psychický a duševný vývoj maloletej. Matka uviedla, že otec dieťaťa je zlý človek, je chorý a potrebuje pomoc. Poukázal na to, že vzťah otca k dcére je priam chorý a posadnutý a takéto choré správanie aplikuje na dcéru. Dieťa sleduje aj počas spánku prostredníctvom videopestúanky a neustále ju kontroluje. Vo vyjadrení tiež poukázala na svoj príjem a výdavky.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§65, § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je v potrebné v celom rozsahu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť

15. Podľa § 2 odsek 1 CMP. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 324 odsek 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 odsek 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 329 odsek 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

20. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 325 ods. 2 CSP vypočítava príkladmo obsah neodkladných opatrení, čo je vyjadrené slovom "najmä". Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán, pričom potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách predbežných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Pretože CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné aplikovať právnu úpravu ustanovení § 324 a nasl. CSP. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť podľa § 366 CMP na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

22. Odvolací súd rozhodujúci o odvolaní oboch rodičov maloletého dieťaťa dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je správne a dostatočne odôvodnené, preto nepovažuje vo svojom rozhodnutí

za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže podľa názoru odvolacieho súdu sa tento dostatočne zaoberal návrhmi oboch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy rodičovských práv a povinností vec správne právne posúdil a následne správne vo veci rozhodol.

23. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oboma rodičmi maloletého dieťa v odvolaní odvolací súd uvádza: Predmetom tohto konania je dočasná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorého sa domáhajú obaja rodičia. Matka sa v konaní domáha nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd maloleté dieťa zverí do jej osobnej starostlivosti a otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 100,- euro mesačne. Zároveň žiadala, aby súd styk otca s dieťaťom neupravil. Otec sa najskôr domáhal nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi striedavú osobnú starostlivosť o dieťa. V odvolacom konaní navrhol, aby bolo maloleté dieťa predbežne zverené do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matke súd upraví styk s dieťaťom. Z obsahu spisu vyplýva, že matka spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Matka aj s dieťaťom opustila spoločnú domácnosť a žila v chránenom centre. Po opustení tohto centra sa matka do spoločnej domácnosti nevrátila.

24. Vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia, ktorým súd prvej inštancie dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky odvolací súd uvádza, že toto rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. V konaní bolo osvedčené, že medzi rodičmi dieťaťa sú vážne rozpory, v dôsledku ktorých sa nedokážu ohľadne zabezpečenia starostlivosti o dieťa dohodnúť. V auguste 2017 matka s dieťaťom opustili spoločnú domácnosť a matka s dieťaťom boli prijaté do krízového centra. Matka v septembri 2017 podala na Okresnú prokuratúru v Nitre trestné oznámenie na otca pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby so žiadosťou, aby bol prešetrený duševný stav otca dieťaťa. Z opakovaných písomných podaní oboch rodičov vyplýva, že rodičia dieťaťa majú medzi sebou veľmi konfliktný vzťah a jeden druhého považujú za psychicky choré osoby. Obaja opakovane poukazujú na nenormálne správanie partnera a na dokreslenie situácie podrobne opisujú rôzne životné situácie. Z týchto podaní oboch rodičov je osvedčené, že rodičia v čase rozhodovania súdu nedokážu spolu komunikovať na takej úrovni, aby zvládli zabezpečenie striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Napokon otec sa nariadenia osobnej starostlivosti o dieťa v súčasnosti ani nedomáha, pretože v odvolacom konaní žiadal zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo osvedčené, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu dieťaťa a dieťa má k obom rodičom dobrý vzťah. Za tejto situácie treba vychádzať z toho, že maloleté dieťa je od augusta 2017 v starostlivosti matky, pričom v starostlivosti matky neboli zatiaľ zistené nedostatky, preto nie je v záujme dieťaťa, ktoré je v útlom veku (vo veku 4 rokov) meniť v priebehu súdneho konania výchovné prostredie z dôvodu, že aj na strane otca sú splnené podmienky na jeho výchovu. Nariadeným predbežným opatrením súd iba dočasne upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a takáto úprava platí do rozhodnutia súdu vo veci samej. V záujme maloletého dieťaťa je stabilita výchovného prostredia, preto odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky je vecne správne. Odvolací súd neprihliadol zatiaľ iba na subjektívne tvrdenia otca, že matka nie je spôsobilá zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Napokon otec sám po začatí konania navrhoval, aby súd nariadil osobnú striedavú starostlivosť o maloleté dieťa. Námietky, ktoré uvádzal otec vo svojich podaniach budú predmetom dokazovania v konaní vo veci samej a ako správne konštatoval súd prvej inštancie, až po vykonanom dokazovaní môže súd prijať záver o tom, ktorý z rodičov spĺňa lepšie podmienky na osobnú starostlivosť o dieťa.

25. Vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia, ktorým súd prvej inštancie dočasne upravil styk otca s maloletým dieťaťom dovolací súd uvádza: Otec v konaní osvedčil potrebu a nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov, pretože rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú manželia sa na styku otca s dieťaťom dohodnúť nevedia. Matka nemá záujem na úprave styku a žiadala, aby súd styk otca s dieťaťom neupravil. S ohľadom na konflikty a vzájomne osočovanie rodičov, ktoré vyplýva z ich písomných podaní aj odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci existuje nevyhnutná potreba dočasnej úpravy pomerov. Nevyhnutnosť úpravy styku otca s dieťaťom prostredníctvom neodkladného opatrenia vyplýva najmä z toho, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby sa do skončenia konania vo veci samej pravidelne s otcom stretávalo. Styk otca s dieťaťom upravený dočasne formou neodkladného

opatrenia má za cieľ, aby sa do skončenia konania vo veci samej neprerušil pravidelný kontakt medzi otcom a dieťaťom, a aby sa rozvíjal ich vzájomný vzťah. Podľa názoru odvolacieho súdu úprava dočasná úprava styku otca s dieťaťom tak, ako ho nariadil súd prvej inštancie plne zodpovedá cieľu sledovaného nariadením neodkladného opatrenia. Rozsah, v akom súd prvej inštancie upravil styk otca s dieťaťom nariadeným neodkladným opatrením je dostatočný a zohľadňuje vek maloletého dieťaťa, dobrý vzťah medzi otcom a dieťaťom a tiež záujem otca na výchove dieťaťa. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením matky, že dočasná úprava styku otca s dieťaťom nie je v záujme maloletého dieťaťa. V konaní zatiaľ nebolo osvedčené také správanie otca k maloletému dieťaťu, ktoré by malo za následok obmedzenie alebo zákaz styku otca s dieťaťom. Naopak v konaní bolo osvedčené, že otec sa do odchodu matky zo spoločnej domácnosti aktívne na výchove dieťaťa podieľal. Vo vzťahu k tvrdeniam matky uvádzanými v priebehu konania v tom, že otec vážne ohrozuje zdravý psychický a duševný vývoj maloletej odvolací súd uvádza, že z trestného oznámenia, ktoré podala matka na Okresnú prokuratúru v Nitre dňa 6.9.2017 takéto tvrdenia matky nevyplývajú. V tomto podaní matka uvádza a popisuje správanie otca vo vzťahu k jej osobe. Okrem subjektívnych tvrdení matky o negatívnom až ohrozujúcom vplyve otca na dieťa matka iným spôsobom svoje tvrdenia neosvedčila. Negatívne správanie otca vo vzťahu otca k dieťaťu nebolo osvedčené ani správou kolízneho opatrovníka, ktorý prešetroval pomery na strane rodičov aj dieťaťa. Odvolací súd z tohto dôvodu na tvrdenia matky uvádzané v tomto smere neprihliadol. Odvolací súd ohľadom tvrdenia otca, že súd prvej inštancie upravil styk s dieťaťom v minimálnom rozsahu uvádza, že tieto tvrdenia otca sú subjektívne. Frekvencia úpravy styku otca s dieťaťom neodkladným opatrením má zodpovedať významu, ktoré neodkladné opatrenie sleduje. Ako je vyššie uvedené je to predovšetkým pravidelný kontakt s rodičom a rozvíjanie vzájomných vzťahov do skončenia konania vo veci samej. Dočasná úprava styku, tak ako ju nariadil súd prvej inštancie každý párný týždeň od piatka do nedele a v nepárny týždeň od stredu do štvrtku v hodinách, určených vo výroku napadnutého uznesenia je dostatočná a v primeranom rozsahu umožňujúca otcovi podieľať sa na výchove dieťaťa.

26. Napokon aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol návrh matky na nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 100,-euro mesačne odvolací súd považoval za vecne správne. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie súd môže nariadiť platiť otcovi výživné a to iba v nevyhnutnej miere. V konaní bolo osvedčené, že otec sa v čase rozhodovania súdu podieľal na výžive maloletého dieťaťa sumou 50- euro mesačne, preto nie sú splnené v danej veci zákonné podmienky pre jeho nariadenie. Ako je už vyššie uvedené neodkladné opatrenia môže súd nariadiť vtedy, ak existuje potreba bezodkladnej úpravy vzťahov. Dočasné plnenie vyživovacej povinnosti otca v rozsahu 50,- euro mesačne zodpovedá nevyhnutnej miere vyživovacej povinnosti určenej zákonom, ktorú otec zatiaľ plní dobrovoľne.

27. Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd nevyhovel odvolaniam rodičov maloletého dieťaťa uznesenie súdu prvej inštancie v celom ako vecne správne rozsahu potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).